

Oficina de prevenció i lluita contra
la corrupció a les Illes Balears

MEMÒRIA 2019

C/. Alfons el Magnànim, 29. 07004 Palma de Mallorca Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

Contingut

1.	PRESENTACIÓ	4
2.	INTRODUCCIÓ.....	5
2.1.	La institució.....	5
2.2.	La posada en marxa de l'Oficina	7
2.2.1.	La seu.....	7
2.3.	Organigrama.....	7
2.3.1.	Relació de llocs de treball.....	7
3.	RECURSOS MATERIALS.....	9
3.1.	Entorn tecnològic.....	9
3.1.1.	Entorn intangible: aplicacions i programes	9
3.2.	Finançament i execució pressupostària.....	10
3.2.1.	Execució pressupostària 2019.....	10
3.2.2.	Crèdits pressupostaris per a l'exercici 2020	10
3.3.	Contractes signats.....	11
4.	ACTIVITAT INSTITUCIONAL.....	12
4.1.	Convenis signats	12
4.2.	Participació en la Xarxa d'Agències i Oficines anticorrupció de l'Estat espanyol.....	13
4.3.	Activitat internacional.....	16
4.4.	Formació.....	18
5.	ACTIVITAT ORGANITZATIVA.....	19
5.1.	Normativa interna aprovada	19
5.2.	Posada en marxa del registre de declaracions de bens i activitats	19
6.	ACTIVITAT OPERATIVA	22
6.1.	Instruments de planificació: directrius generals per a 2020	22
6.2.	Prevenció.....	23
6.2.1.	Registre de declaracions patrimonials i d'activitats	23
6.2.1.1.	Procés de creació del Registre i publicació de les declaracions	23

6.2.1.2.	Resum de la informació continguda al Registre	24
6.3.	Investigació.....	27
6.3.1.	Explicació del procediment d'investigació i inspecció	27
6.3.2.	Denúncies rebudes el 2019.....	31
6.3.2.1.	Expedients oberts durant 2019.....	33
6.3.2.2.	Diligències d'investigació practicades en 2019	34
6.3.2.3.	Resum de les actuacions d'investigació concloses	38
6.3.3.	Sistema d>alertes primerenques	40
6.3.4.	Bústia de denúncies anònimes.....	42
6.3.5.	Auditoria del deute.....	43

1. PRESENTACIÓ

La memòria anual és l'eina bàsica mitjançant la qual l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears dona compliment ordinari al deure de retre comptes al Parlament dels resultats de la seva activitat en els termes que preveu l'article 13 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, donant justificació de forma transparent, de l'activitat desenvolupada al llarg de l'exercici 2019.

Aquesta és doncs, la segona memòria que presenta l'Oficina en què es recull la posada en funcionament real de la mateixa després de la incorporació dels primers funcionaris, destinats a treballar per un canvi cultural en la percepció de la corrupció com un risc a què cal fer front amb determinació i estratègies preventives que impliquin reforçar la consciència col·lectiva per una ètica pública que contribueixi a recuperar la confiança ciutadana en les administracions i en els seus sectors públics.

Aquests són els reptes que seguirem abordant des de l'objectivitat, el rigor, la prudència, la lleialtat institucional, el respecte al dret i la seguretat jurídica.

Palma 6 de març de 2020

Jaime Far Jiménez

Director

2. INTRODUCCIÓ

2.1. La institució

L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears (Oficina d'ara endavant), va ser creada per la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de Parlament de les Illes Balears, parcialment modificada per les Lleis 7/2018 i 1/2019.

L'Oficina es configura com una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats. Depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears i exerceix les seves funcions amb plena independència i autonomia funcional, sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

Es crea amb l'objectiu de prevenir i investigar possibles casos d'ús o de destinació fraudulents de fons públics o qualsevol aprofitament il·lícit, derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o l'ús particular d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic.

La singularitat de l'Oficina radica que és un organisme específicament creat en l'àmbit públic balear a l'empara de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció, signada a Nova York el 31 d'octubre de 2003 i ratificada per Espanya el 2006. Actualment a Espanya hi ha institucions homòlogues, totes elles adscrites als seus respectius parlaments, com són:

- **L'Oficina Antifrau de Catalunya**, creada per Llei 14/2008, de 5 de novembre,
- **L'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana**, creada per Llei 11/2016, de 28 de novembre,
- **L'Agència d'Integritat i Ètica Públiques d'Aragó**, creada per Llei 5/2017, d'1 de juny.
- **L'Oficina de Bones Pràctiques i Anticorrupció de la Comunitat Foral de Navarra**, creada per Llei Foral 7/2018, de 17 de maig.

Iniciatives similars es pretenen adoptar en altres comunitats autònomes, com per exemple a **Madrid, Andalusia i Castella-Lleó**¹, i d'altres s'han posat en marxa en diferents ajuntaments, com el de Barcelona, Madrid o Saragossa.

---

¹ - Avantprojecte de llei per la qual es regula l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat de Castella i Lleó i s'estableix l'estatut de les persones denunciants

(<http://participa.jcyl.es / fóruns / 927.286-avantprojecte-de-lllei-per-la-que-es-regula-la-agència>).

- Avantprojecte de llei referit a la lluita integral contra el fraud i la corrupció, creació d'una oficina andalusina de lluita contra el fraud i la protecció de les persones denunciants a Andalusia.

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2^a-1^a.

07004 Palma de Mallorca

Tel. 871 90 50 66

info@oaib.es

Així mateix, cal destacar l'aprovació de la Directiva (UE) 2019/1937 de Parlament Europeu i de Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del Dret de la Unió, que obliga als Estats membres a vetllar perquè les entitats jurídiques dels sectors privat i públic estableixin canals i procediments de denúncia interna i externa i de seguiment que permetin als treballadors de l'entitat poder comunicar qualsevol informació sobre infraccions (tot i que podran eximir d'aquesta obligació a els municipis de menys de 10.000 habitants o altres entitats amb menys de 50 treballadors).

Entre les infraccions del Dret de la Unió que entren dins de l'àmbit d'aplicació de la Directiva, es troben les comeses, entre d'altres, en els següents sectors:

- contractació pública (excepte aquelles relacionades amb qüestions de defensa o seguretat),
- frau i tota activitat il·legal que afecti els interessos financers de la Unió,
- infraccions de les normes de la Unió en matèria de competència.

Sectors, tots ells, íntimament relacionats amb l'àmbit d'actuació de les oficines anticorrupció, pel que caldrà veure si la transposició d'aquesta Directiva per part de l'Estat espanyol suposa la creació d'alguna autoritat independent com la que es va preveure en la Proposició de Llei Integral de Lluita contra la Corrupció i Protecció dels denunciants, presentada davant la Mesa de Congrés dels Diputats l'any 2016.

No hi ha dubte que entitats d'aquest tipus són ja habituals en gairebé tots els països del món, destacant especialment per la seva intensa activitat en matèria de prevenció de les males pràctiques i la corrupció, els següents organismes:

- L'Agència Francesa Anticorrupció (AFA).
- L'Oficina Federal Anticorrupció d'Àustria (BAK).
- L'Autoritat Nacional Anticorrupció d'Itàlia (ANAC).
- La Unitat Permanent Anticorrupció del Quebec (UPAC).
- L'Oficina Anticorrupció d'Argentina (OA).

- Avantprojecte de Llei de Defensor dels Denunciants de Corrupció Política de la Comunitat de Madrid (<https://participa.madrid.org/content/consulta-publica-anteproyecto-ley-defensor-los-denunciantes-corrupcion-politica-comunidad>)

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2^a-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

2.2. *La posada en marxa de l'Oficina*

2.2.1. *La seu.*

De forma provisional, per Resolució de 11 de febrer de 2019 del Director General del Tresor, Política Financera i Patrimoni de la Comunitat Autònoma, durant l'any 2019 s'ha adscrit a l'Oficina una part de l'immoble ubicat a l'entresòl del carrer Palau Reial , 14A de Palma, que malgrat la seva reduïda grandària (compta amb una superfície d'uns 40 metres quadrats aproximadament), ha permès ubicar els primers efectius de l'Oficina.

Mitjançant el procediment de licitació Patrimoni 1/2019, s'ha arrendat un local situat al carrer Alfons el Magnànim, 29, amb espai suficient per a la ubicació de la totalitat dels funcionaris amb els que l'Oficina pugui realitzar les funcions que la Llei 16/2016 li atribueix, d'una forma eficient.

2.3. *Organigrama*

2.3.1. *Relació de llocs de treball*

L'article 22 de la Llei 16/2016, disposa que a l'inici del primer mandat, la Direcció ha de presentar a la Mesa de Parlament la relació de llocs de treball de personal, que haurà de ser aprovada per la corresponent comissió parlamentària, així com qualsevol modificació que es dugui a terme amb posterioritat. Addicionalment, estableix que el personal al servei de l'Oficina es regirà pel que disposa la mateixa Llei 16/2016 i el reglament de règim interior.

El Reglament de Funcionament i Règim Interior indica en el seu article 63 que el personal al servei de l'Oficina es regirà pel que disposa la Llei 16/2016, de 9 de desembre, per aquest Reglament i, en el que no està previst, li serà aplicable el règim establert amb caràcter general per al personal al servei de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de manera que la llei autonòmica de funció pública i l'Estatut bàsic de l'empleat públic només seran d'aplicació supletòria

I l'article 64 del mateix Reglament disposa que la Relació de llocs de treball de l'Oficina ha d'incloure, com a mínim, la denominació, les característiques essencials, les retribucions bàsiques i complementàries i els requisits per a la provisió, inclòs el nivell de coneixements de llengua catalana que els correspongui.

Per tant, ha calgut esperar a la publicació del Reglament de règim interior (BOIB de 13 de desembre de 2018) per poder redactar la proposta de relació de llocs de treball. L'absència d'un procediment de debat o esmena de la proposta que pogués

presentar-se pel director, ha fet necessari negociar prèviament el contingut de la relació de llocs de treball amb els diferents grups parlamentaris de la Comissió d'Afers Institucionals i Generals.

Després d'això, la proposta de RLT va ser presentada el dia 8 de març de 2019 i finalment aprovada el 20 de març (BOIB 30-3-2019)².

La relació de llocs de treball gira al voltant de dues àrees operatives principals: l'Àrea d'Ètica Pública, Prevenció i Integritat, i l'Àrea d'Investigació i d'Inspecció. Les dues àrees reuneixen les principals funcions que la Llei 16/2016 encomana a l'Oficina. A aquestes dues àrees se li sumen dues àrees funcionals transversals que donen suport tècnic i organitzatiu a tota l'Oficina: Àrea d'Assessorament, Representació i Defensa Jurídica, i l'Àrea d'Afers Generals, Recursos Humans i Administració Econòmica.

Al seu torn, l'estructura de cadascuna de les dues àrees operatives es basa en la figura dels/les inspectors/es Caps d'Equip: d'Investigació, de Prevenció, i de TIC i Anàlisi de la informació. Cada un d'aquests equips és responsable d'un àmbit material d'actuació i és l'encarregat de dur a terme les funcions que s'encomanaran pel director en la resolució per la qual s'estableixin les funcions dels llocs de treball de l'Oficina i que serà dictada una vegada aprovada la relació de llocs de treball.

Al seu torn, cada Equip està integrat per un o diversos caps d'Unitat i, si escau, Adjunts i Ajudants, depenent de les dificultats tècniques i operatives de la feina encomanada a cada Equip.

Després de la resolució dels processos selectius LD1/2019 i CO1/2019, les places cobertes són les següents:

Código puesto	DENOMINACIÓN DEL PUESTO DE TRABAJO
CA1	Cap Àrea Ètica Pública, Prevenció i Integritat
CA2	Cap Àrea Investigació i Inspecció
CA4	Cap Àrea Assessorament, Representació i Defensa Jurídica
ICE1	Inspector/a Cap d'Equip d'Investigació
ICE3	Inspector/a Cap d'Equip de Prevenció
CU1	Cap d'Unitat d'Investigació (2 llocs)
CU2	Cap d'Unitat de Prevenció

² L'estructura de personal aprovada en aquesta RLT es pot consultar a la pàgina web de l'Oficina, a la URL <https://oaib.es/personal>

S1	Secretari / a Personal
----	------------------------

Finalment, en el procediment de selecció LD1/2020 s'ha cobert la plaça ICE4 Inspector/a Cap TIC i d'Anàlisi d'Informació, a l'haver quedat deserta en l'anterior convocatòria.

3. RECURSOS MATERIALS

3.1. Entorn tecnològic

3.1.1. Entorn intangible: aplicacions i programes

Per tal de seguir dotant a l'Oficina de l'entorn tecnològic que permeti el seu adequat funcionament, s'han realitzat les següents actuacions durant l'any 2019:

- S'ha sol·licitat a la Direcció General de Racionalització i Centralització de la Contractació (i s'ha concedit per acord de 2019.11.12), l'adhesió a l'**Acord Marc 26/2015 serveis de desenvolupament de sistemes d'administració electrònica**, per dur a terme la contractació de la implantació integrada de diferents productes d'Administració Electrònica dels que no té actualment l'Oficina, suportats en una intranet corporativa, així com la preparació de la infraestructura tecnològica de l'Oficina per a futurs desenvolupaments informàtics.
- S'han efectuat diferents proves a l'entorn de reproducció de la plataforma **Notific@**, que permetrà concentrar peticions d'emissió de comunicacions i notificacions cap a ciutadans, càrrecs públics, empreses i administracions públiques, en un format comú.
- S'ha signat un conveni amb la Intervenció General de l'Administració de l'Estat per a la utilització, sense cap cost per a l'Oficina, de l'**aplicació informàtica SIC'3** com a sistema d'informació comptable i d'execució pressupostària, així com del portafirmes electrònic **DocelWeb**. Aquest conveni s'ha signat el 7 de febrer de 2019 i, com tots els convenis i contractes, es pot consultar a la pàgina web de l'Oficina.
- S'ha posat en marxa el **Registre de declaracions patrimonials i d'activitats** a què es refereix l'apartat 5.2 següent, suportat a través d'un formulari d'entrada de les declaracions presentades en el moment de presa de possessió i de cessament dels càrrecs públics, i de les declaracions d'IRPF i Impost sobre el Patrimoni que estan obligats a presentar.

3.2. Finançament i execució pressupostària

D'acord amb l'article 22 de la Llei 16/2016, l'Oficina disposarà dels recursos humans i dels mitjans materials necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions que té assignades, i correspon al director o la directora de l'Oficina elaborar l'avantprojecte de pressupostos de funcionament i remetre-ho al Govern de les Illes Balears, a efecte que l'incorpori com a secció independent al projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

El pressupost de l'Oficina per a l'exercici pressupostari 2019 va ser de 937.053 €.

3.2.1. Execució pressupostària 2019

- Pressupost d'ingressos:

S'han fet efectives transferències corrents per l'import total pressupostat de 937.053 €.

- Pressupost de despeses:

El 31 de desembre de 2019 s'han compromès crèdits per import de 529.398,67 €. Les obligacions reconegudes han assolit la xifra de 523.618,56 €, de les quals s'han pagat un total de 494.689,82 €, quedant una quantitat de pagament pendent de 28.928,74 € de pressupost corrent i de 42.276,24 € d'operacions no pressupostàries, resultant un romanent de crèdit de 431.282,91 €.

El grau d'execució del pressupost arriba al 56,5% del pressupost definitiu, la qual cosa ve determinada pel retard de l'inici efectiu de l'activitat de l'Oficina, que no s'ha produït fins a poder comptar amb personal a mitjan l'exercici 2019.

3.2.2. Crèdits pressupostaris per a l'exercici 2020

La Llei 19/2019, de 30 de desembre, de Pressupostos de la Comunitat Autònoma per al 2020, assigna a l'Oficina un crèdit total de 922.053 €, d'acord amb l'avantprojecte de pressupost tramès pel director a la Conselleria d'Hisenda, distribuït entre els següents capítols:

Capítol I	Capítol II	Capítol III	Capítol IV	Capítol VI
815.096 €	104.957 €	500	500	1.000 €

Aquesta xifra suposa una **reducció d'un 1,6%** respecte a l'assignat en 2019, que es veurà compensat amb la incorporació del romanent de crèdit hagut aquest any. De fet,

l'article 7 de la Llei 19/2019, de pressupostos generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2020, estableix que, si bé per a l'exercici de 2020 se suspèn la vigència de l'article 60 de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears podrà acordar la incorporació de crèdits amb càrrec a el romanent de tresoreria corresponent al seu respectiu pressupost.

L'article 59 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, disposa que, per al compliment de les seves finalitats, l'Oficina disposa de les assignacions necessàries, amb càrrec als pressupostos generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i que, així mateix, podrà comptar amb altres recursos, i entre ells la incorporació de romanents de crèdit de l'exercici anterior.

Finalment, l'apartat 3 de l'article 55 de l'esmentada Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, atribueix a director de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears aprovar les transferències de crèdit, les generacions de crèdit, les incorporacions de crèdit i les rectificacions de crèdit que afectin les seves seccions pressupostàries.

D'acord amb aquestes previsions, està previst autoritzar la incorporació del romanent de crèdit de l'exercici 2019 al pressupost de 2020.

La comptabilitat i l'execució pressupostària a partir de l'exercici 2020 es durà a terme a través del sistema comptable SIC'3 desenvolupat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, després de la subscripció del corresponent conveni que va tenir lloc el 7 de febrer del 2019. Aquesta utilització no té cap cost per a l'Oficina.

3.3. Contractes signats

Durant l'exercici 2019 s'han signat els següents contractes:

<u>NUMERO</u>	<u>TIPUS CONTRACTE</u>	<u>OBJECTE</u>	<u>IMPORT ADJUD</u>	<u>CONTRACTISTA</u>
14/2019	SUMINSTRES	ADQUISICIO DE MOBILIARI	19677	GILET OFICINA SA
30/2019	SUMINSTRES	PROGRAMA INFORMATIC DE GESTIO DE NOMINES	3257	CARLOS CASTILLA INGENIEROS SA
17/2019	SUMINSTRES	ADQUISICIO ARMARI IGNIFUG I DE SEGURETAT	843	OFILLORCA
15/2019	SERVEIS	IMPLEMENTACIO DE FORMULARI ELECTRONIC PER A LA PRESENTACIO DE DECLARACIONS PATRIMONIALS I ACTIVITATS	22400	INTRICOM RESOURCES, SL
45/2019	SERVEIS	OFICINA TÉCNICA ADMINISTRACIÓ ELECTRÓNICA	8655	ANALISI I GESTIO OBERTA SL
56/2019	SERVEIS	TELECOMUNICACIONS	3271	TELEFONICA SA

77/2019	SUMINSTRES	RENOVACIO BASES DE DADES ORACLE	3023	ORACLE IBERICA SRL
---------	------------	---------------------------------	------	--------------------

4. ACTIVITAT INSTITUCIONAL

4.1. Convenis signats

Durant l'exercici 2019, l'Oficina ha signat els següents convenis o acords de col·laboració amb altres administracions i organismes públics:

- 1) **Conveni de 28 de febrer de 2019 entre la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears** per a la coordinació, col·laboració i intercanvi d'informació.
- 2) **Protocol general de col·laboració de 10 de gener de 2020 entre la Universitat de les Illes Balears i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears** per establir línies conjuntes en matèria de formació, transferència de coneixements i assumptes relacionats amb la prevenció i el control de la corrupció.
- 3) **Memoràndum d'entesa de 29 d'octubre de 2019 entre l'Autoritat Nacional Anticorrupció Italiana, la Universitat Unitelma Sapienza de Roma, i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears** per a la promoció de la integritat i la transparència.

D'altra banda, s'està a l'espera de la signatura d'un conveni de col·laboració amb la **Fiscalia de les Illes Balears** per al trasllat recíproc d'aquella informació necessària per donar compliment a la normativa vigent reguladora de les dues institucions. En particular, quan l'Oficina tingui coneixement (per qualsevol mitjà) que fets que aquesta examina o hagi pogut examinar puguin tenir relació amb els quals el ministeri fiscal es trobi investigant, als efectes que la Fiscalia comprovi la identitat de l'objecte i, si escau, ordeni paraitzar les actuacions i posar a la seva disposició la informació de què disposi l'Oficina, si així resulta requerida.

Al marge dels anteriors convenis, hi ha determinada informació en les bases de dades de diversos organismes públics, l'accés a les quals és possible simplement mitjançant la corresponent sol·licitud. Entre els organismes als quals s'ha sol·licitat aquest accés, hi ha els següents:

- 1) La **Tresoreria General de la Seguretat Social**, per tenir accés als informes següents:
  - A002 - Informe de vida laboral d'empreses.
  - A004 - Informe situació actual del treballador.
  - A006 - Informe de vida laboral últims 12 mesos.

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2^a-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

- 2) La **Direcció General de Cadastre**, per tenir accés a l'aplicació VALORA així com a la informació cadastral protegida a través de la seu electrònica del Cadastre.
- 3) La **Direcció General de Trànsit**, per tenir accés a les dades de vehicles concrets així com als vehicles dels que és titular una persona concreta. La sol·licitud es troba encara pendent de confirmació.

Finalment, s'han mantingut reunions amb l'associació empresarial **Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)** per dur a terme activitats formatives adreçades a les empreses licitadores i contractistes de l'Administració pública balear, en matèria d'ètica, transparència pública i prevenció de la corrupció, així com sobre la implantació de polítiques de gestió antisuborn, d'acord amb les normes ISO 37001 i 31000. Aquestes activitats formatives es duran a terme a partir de l'any 2020.

4.2. Participació en la Xarxa d'Agències i Oficines anticorrupció de l'Estat espanyol

Dins de l'àmbit de les reunions de coordinació amb les restants oficines i agències que en l'àmbit nacional s'encarreguen de vetllar per la integritat, ètica pública i prevenció i control de la corrupció, el 2018 es va crear la Xarxa d'Agències i Oficines anticorrupció de l'Estat, de la qual formen part les següents:

- Oficina Municipal contra el Fraus i la Corrupció de l'Ajuntament de Madrid;
- Oficina Antifraus de Catalunya;
- Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraus i la Corrupció de la Comunitat Valenciana;
- Oficina de Prevenció i Lluita Contra la Corrupció a les Illes Balears;
- Oficina per la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona;
- Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona;
- Consello de Comptes de Galícia.

Durant 2019 s'han celebrat les III i IV reunions. La III reunió va tenir lloc a Madrid el dia 28 de juny, i en ella es van tractar els següents temes:

- Es van posar en comú les experiències de control de l'execució dels contractes i el control i justificació de les subvencions, la necessitat d'enfortir la figura del responsable dels contractes, així com les principals estratègies i experiències d'investigació sobre aquests aspectes i les principals recomanacions més comuns a les administracions subjectes a la seva supervisió.

- Es van estudiar les vies més efectives per promoure la implantació de programes de prevenció de la corrupció a través de la licitació i el control de l'execució dels contractes públics.
- Es va tractar la problemàtica de la protecció de les persones denunciants de males pràctiques, i la transposició de la Directiva UE sobre la protecció de les persones que denunciïn infraccions del Dret de la Unió. L'Agència Antifrau de València va exposar la casuística dels expedients en què s'ha aplicat la figura de l'estatut del denunciant i les principals novetats que introdueix la Directiva. Entre els acords de la reunió, es va decidir la creació d'un grup de treball per establir els criteris mínims per a una bona protecció dels alertadors de corrupció, dirigits al legislador estatal per a la transposició de la Directiva.
- Així mateix, es van compartir els problemes comuns en el desplegament de les diferents institucions, i els mecanismes de coordinació amb la Fiscalia anticorrupció i amb els altres òrgans de control.

La IV reunió es va celebrar a Palma els dies 28 i 29 de novembre, i a ella es van incorporar dues institucions nacionals a les quals s'ha donat entrada a la Xarxa: la primera és **l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació**, atès que el article 332 de la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic li atribueix la important funció de "vetllar per la correcta aplicació de la legislació i, en particular, promoure la concurrència i combatre les il·legalitats, en relació amb la contractació pública", i en el cas que aquesta oficina independent tingui coneixement de fets constitutius de delictes o infracció a nivell estatal, autonòmic o local, ho ha de traslladar immediatament, en funció de la seva naturalesa, a la fiscalia o òrgans judicials competents, o les entitats o òrgans administratius competents.

La segona és el **Servei Nacional de Coordinació Antifrau**, dependent de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, que és l'òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau en col·laboració amb l'Oficina Europea de lluita contra el Fraude (OLAF).

Durant aquests dos dies, es van celebrar unes jornades sobre el paper d'aquestes oficines i agències en què es van debatre els següents assumptes:

- L'experiència d'un òrgan administratiu, com és l'Oficina Antifrau de Catalunya durant els 10 anys de la seva existència, en la prevenció i en la investigació administrativa de la corrupció.
- L'experiència en la investigació de la corrupció per part d'un organisme internacional, com és l'OLAF.
- L'aproximació al vessant penal dels casos de corrupció i les dificultats que planteja la reacció penal quan han fallat els controls administratius previs.

- La visió de com estan organitzant altres països les seves estructures administratives per prevenir i investigar la corrupció.
- La corrupció en l'àmbit privat a través d'un fenomen de masses com és el futbol.
- La participació ciutadana a través de la societat civil organitzada, en la lluita contra la corrupció, i la seva contribució a promoure els valors democràtics europeus de transparència i dret d'accés a la informació pública, per a l'enfortiment de la legitimitat de les institucions democràtiques.
- L'anàlisi econòmica de la corrupció.
- El paper de l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació i el seu paper en la lluita contra el frau en la contractació pública.
- L'experiència de l'Autoritat Nacional Anticorrupció Italiana a la prevenció de la corrupció. Per a això, es va comptar amb la presència de Laura Valli, consellera de l'esmentada Autoritat.

A més de l'anterior, el 8 d'octubre es va celebrar a la seu del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) a Madrid, un **seminari sobre la prevenció i la lluita contra el frau que estan duent a terme les agències, organismes i òrgans especialitzats** en la matèria, i poder formular per part de l'Estat l'Estratègia Nacional Antifrau. En aquest seminari van participar:

- Comunitat Autònoma de Illes Balears. Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.
- Comunitat Autònoma de Canàries. Audiència de Comptes de Canàries.
- Comunitat Autònoma de Castella i Lleó. Inspecció General de Serveis de la Junta de Castella i Lleó.
- Comunitat Autònoma de Catalunya. Oficina Antifrau de Catalunya.
- Comunitat Valenciana. Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.
- Comunitat Valenciana. Conselleria de Transparència de la Generalitat Valenciana i Inspecció General de Serveis d'Administració de la Generalitat Valenciana
- Comunitat Autònoma de Galícia. Consell de Comptes de Galícia.
- Comunitat de Madrid. Cambra de Comptes de Madrid.
- Municipi de Barcelona. Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona.
- Municipi Madrid. Oficina Municipal contra el Fraude i la Corrupció de l'Ajuntament de Madrid.
- Tribunal de Comptes de l'Estat.

4.3. Activitat internacional

Tal com s'indica en l'apartat 5.1 d'aquesta Memòria relatiu a les directrius generals d'actuació per a l'any 2020, és un objectiu prioritari de l'Oficina establir i reforçar les relacions institucionals i de col·laboració tant a nivell nacional com internacional.

Són molt nombroses les institucions nacionals d'altres països i altres institucions internacionals dedicades a la prevenció i lluita contra la corrupció. Moltes d'elles han recorregut un llarg camí en aquestes matèries que sens dubte ha de ser objecte d'aprofitament per l'Oficina.

Durant l'any 2019 s'han dut a terme les següents actuacions a nivell internacional:

- 1) Com a entitat adherida des 2018 a l'**European Partners Against Corruption and European contact-point network against corruption (EPAC / EACN)**, l'Oficina ha participat en la 19a Assemblea General i Conferència Professional Anual, que va tenir lloc a Estocolm entre els dies 10 i 12 de desembre de 2019. Més de vuitanta delegacions es van reunir sota el tema "*Understanding the Underlying mechanisms of corruption - global challenges and preventive measures*". L'acte va finalitzar amb la "Declaració de Panonia", que va reiterar el compromís de la xarxa amb la independència dels seus membres, la recomanació de l'intercanvi de les millors pràctiques, el desenvolupament i implementació de codis de conducta, l'enfortiment de les vies de cooperació internacional, i l'adopció d'un sistema sòlid de protecció dels denunciants.
- 2) Participació al **Fòrum Global d'Integritat i Anticorrupció de l'OCDE**. Aquest Fòrum és un esdeveniment públic anual sobre integritat i lluita contra la corrupció a tot el món, que reuneix líders governamentals, comunitats polítiques, el sector privat, organitzacions de la societat civil, mitjans de comunicació i el món acadèmic. El Fòrum ofereix oportunitats perquè els actors en les plataformes anticorrupció, integritat i relacionades millorin el seu perfil, presentin nous enfocaments, serveis i iniciatives i es comprometin amb els interessats globals d'alt nivell. El Fòrum de 2019 va tenir lloc a París entre els dies 20 i 21 de març.
- 3) Participació en el **subgrup de treball d'Integritat de la EPAC / EACN sobre "Cooperació interinstitucional i normes comunes per a la seva millora"**. Aquesta reunió va reunir representants de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, l'Agència per a la Prevenció i Lluita contra el Fraus i la Corrupció de València, el Servei Especial de Recerca de Lituània, l'Oficina Federal de Lluita contra la Corrupció (BAK) d'Àustria, la Inspecció General de la Policia Nacional Francesa (IGPN) i l'Agència Francesa Anticorrupció (AFA). Va tenir lloc el 7 d'octubre de 2019, a la seu de l'Agència

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2^a-1^a.

07004 Palma de Mallorca

Tel. 871 90 50 66

info@oaib.es

Anticorrupció de França, i en ella es van adoptar les següents recomanacions dirigides a les autoritats anticorrupció:

- Generar confiança entre les contraparts estrangeres mitjançant la creació i el manteniment de marcs de cooperació fiables, com ara memoràndums d'entesa bilaterals i xarxes multilaterals entre agències, com EPAC / EACN o la Xarxa d'Autoritats de Prevenció de la Corrupció;
- Fomentar l'adopció dels més alts estàndards d'integritat i estratègies anticorrupció harmonitzades per part de diverses autoritats nacionals per augmentar la coherència, l'exhaustivitat i l'eficàcia dels esforços internacionals contra la corrupció;
- Advocar per desenvolupaments regulatoris i legals que facilitin la cooperació operativa i l'intercanvi d'informació entre les autoritats encarregades de prevenir i combatre la corrupció;
- Promoure l'ús i desenvolupament d'eines en línia per afavorir els intercanvis digitals entre parts i reduir els costos relacionats amb la cooperació internacional;
- Fomentar aliances multilaterals amb altres autoritats nacionals o internacionals, el sector privat, la societat civil i el món acadèmic, per tal d'unir recursos i idees per implementar projectes de cooperació, aconseguir resultats tangibles i difondre una cultura comuna d'integritat.

Al mes de setembre, la cap d'àrea d'investigació i la cap d'equip van fer una **visita tècnica a l'OLAF** per conèixer les tècniques i habilitats d'investigació interna i anàlisi forense digital que empra l'Oficina Europea de Lluita Antifrau en les seves actuacions..

De cara a l'any 2020, l'Oficina té intenció de participar en el projecte **HERCULES III de la UE-OLAF**. El 26 de febrer de 2014, el Parlament Europeu i el Consell Europeu van adoptar el Reglament (UE) nº 250/20141 que estableix un programa per promoure activitats contra el frau, la corrupció i qualsevol altra activitat il·legal que afecti els interessos financers de la Unió (Programa Hèrcules III). El Programa va entrar en vigor el 21 de març de 2014 i està implementat per l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude de la Comissió Europea (OLAF). En el Programa de treball anual 2018 es va llançar una convocatòria de propostes específica per als diferents projectes destinats a prevenir i combatre el frau, la corrupció i qualsevol altra activitat il·legal que afecti els interessos financers de la Unió.

4.4. Formació

Des de la seva creació, la formació constitueix una de les àrees d'actuació prioritàries de l'Oficina, tant en relació amb els empleats públics de tots els nivells en matèria d'ètica, transparència pública i prevenció de la corrupció, com respecte de les empreses contractistes de l'Administració pública balear sobre la implantació de polítiques de gestió antisuborn, d'acord amb les normes ISO 37001 i 31000.

Durant 2019 les actuacions formatives en què ha participat l'Oficina han estat les següents:

- 1) **Jornada "Mesures de Compliance i la nova Llei de Contractes de Sector Públic"**, organitzada per la Fundació per a la Formació i Investigació en Auditoria del Sector Públic (FIASEP) que va tenir lloc a Madrid el dia 27-2-2019.
- 2) **II Congrés Nacional Antifrau**, celebrat el dia 7-2-2019 a Madrid, i organitzat per la World Compliance Association.
- 3) **II Congrés de Compliance en el Sector Públic**, celebrat el dia 27-3-2019 a Madrid, i organitzat per la World Compliance Association.
- 4) **XIII trobades dels òrgans de control extern (OCEX)**, celebrat els dies 26 i 27 de setembre de 2019 a València.
- 5) **4t Seminari Internacional de Transparència. Els guardians de la integritat efectiva: les relacions entre el sector públic i el privat**, celebrat a Barcelona els dies 10 i 11 d'octubre de 2019 i organitzat per l'Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- 6) **Curs de Disciplina Urbanística**, impartit al llarg de 15 hores pel director de l'Agència de Defensa del Territori del Consell Insular de Mallorca.

A més, dins l'acord de col·laboració amb l'Agència Estatal de l'Administració Tributària per a la participació en el seu Programa d'Educació civico-tributària, en què l'Oficina tracta de traslladar als joves els conceptes més bàsics de corrupció i els efectes que la mateixa produeix en les institucions i en el conjunt de la societat, s'han dut a terme accions formatives en els següents centres educatius:

- A la seu de l'Agència Tributària amb els alumnes de Batxillerat de l'IES Ses Estacions (2019.11.21).
- A l'IES Ses Estacions amb els alumnes de Formació Professional (2019.11.21).

5. ACTIVITAT ORGANITZATIVA

5.1. Normativa interna aprovada

D'acord amb les competències assignades a director de l'Oficina per la Llei 16/2016 i pel Reglament de Funcionament i Règim Interior, s'han dictat les següents resolucions i instruccions, el text de les quals es pot consultar a la pàgina web:

DATA	RESOLUCIÓ
22/01/2019	Resolució sobre incorporació romanents de crèdit
13/03/2019	Resolució de 13 de març de 2019 de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, per la qual es fan efectives la supressió i la integració dels registres a què fa referència la disposició addicional primera de la Llei 16/2016, de 9 de desembre
01/04/2019	Resolució sobre models de declaració de béns i activitats
02/04/2019	Resolució sobre funcions dels llocs de treball
04/04/2019	Resolució per la qual es convoca la provisió de llocs de treball pel sistema de lliure designació
19/06/2019	Resolució per la qual s'aprova transferència de crèdit 1/2019
25/06/2019	Resolució per la qual s'aprova el sistema de carrera professional
24/07/2019	Resolució per la qual s'acorda l'aplicació de l'Acord sobre ajudes socials de la Sindicatura
24/07/2019	Resolució per la qual s'atribueixen funcions de control econòmic-pressupostari a la Cap de l'Àrea d'Investigació
DATA	INSTRUCCIÓ
07/01/2019	Instrucció 1/2019 per la qual s'aproven les bases d'execució del pressupost i operatòria comptable de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears
09/01/2019	Instrucció 2/2019 sobre targetes identificatives personal inspector
28/08/2019	Instrucció 3/2019 sobre numeració d'expedients d'investigació
14/10/2019	Instrucció 4/2019 de modificació de la Instrucció 1/2019 per la qual s'aproven les bases d'execució del pressupost i operatòria comptable
09/11/2019	Instrucció 5/2019 de 9 de novembre, per la qual es fixen les directrius i els criteris d'admissió i arxiu de denúncies o comunicacions i s'identifiquen els supòsits en què sigui procedent la selecció casos de comprovació i inspecció realitzats a iniciativa de l'Oficina
30/12/2019	Instrucció 6/2019 per la qual s'aproven les directrius generals de l'Oficina per a l'any 2020

5.2. Posada en marxa del registre de declaracions de bens i activitats

El deure d'informar sobre els interessos, l'activitat i el patrimoni és un dels mecanismes principals per a la prevenció dels conflictes d'interessos que impulsen les administracions públiques d'un gran nombre de països. Aquest deure d'informació es concreta en la declaració per part d'un càrrec o treballador públic de la informació

relativa als seus interessos, activitats, patrimoni o regals i altres avantatges rebudes per tal de poder identificar si es produeix alguna situació que de manera potencial, aparent o efectiva pugui implicar l'existència d'un conflicte d'interessos o fins i tot un cas de corrupció, i identificar casos d'enriquiment il·lícit de càrrecs o treballadors públics.

Per això és tan important que el càrrec públic faciliti les dades relatives als seus interessos, activitats o patrimoni, com que aquestes dades siguin analitzades per identificar possibles conflictes d'interessos o evidències de casos de corrupció.

A diferència del que passa amb altres oficines i agències de naturalesa anàloga a aquesta Oficina de les Illes Balears, la Llei 16/2016 li atribueix la funció de gestionar el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats creat per la mateixa llei, la qual cosa ha suposat la major part de la feina desenvolupada per l'Àrea de Prevenció. En concret, li encomana les funcions següents:

- Requerir les persones de qui s'hagi disposat el nomenament o el cessament en un càrrec públic, que compleixin les obligacions previstes en la llei.
- És la responsable de la custòdia, la seguretat i la indemnitat de les dades i els documents que figurin en el registre, a més de la publicació de la informació.
- És l'encarregada de comprovar i investigar la justificació de les variacions en forma d'increment del patrimoni dels càrrecs públics.
- Vetllar pel compliment del règim d'incompatibilitats dels càrrecs públics.
- Dirimir els casos de conflictes d'interessos.

En efecte, la mateixa Llei 16/2016 va crear el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats, adscrit a l'Oficina, que està cridat a contenir les declaracions aportades pels càrrecs públics compresos en l'àmbit d'aplicació de la llei, així com les declaracions anuals de l'impost sobre la renda corresponents als dos anys immediatament anteriors a el de la presa de possessió. Aquest Registre queda sota la responsabilitat de l'Oficina, a la qual correspon, també, donar-li publicitat a través de la pàgina web institucional. Així mateix, la Llei va determinar la desaparició dels registres prèviament existents³, integrant els seus elements en el nou Registre de declaracions patrimonials i d'activitats.

En definitiva, la Llei obliga els càrrecs públics inclosos en el seu àmbit d'actuació a formular una declaració patrimonial, comprensiva de la totalitat dels seus béns, drets i

---

³ Registre d'interessos i activitats i el Registre de patrimoni dels membres de Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, creats per l'article 8 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres de Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i el Registre de béns i drets patrimonials de càrrecs públics, creat per la disposició addicional divuitena de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives

obligacions patrimonials, interessos i activitats, sis mesos anteriors al seu nomenament, així com en el moment de la cessació. També obliga anualment a l'aportació de la declaració tributària corresponent a l'impost sobre la renda de les persones físiques i a l'impost sobre el patrimoni que hagin tingut l'obligació de presentar davant l'Administració tributària, així com la declaració voluntària del cònjuge, de la parella estable o de la persona amb qui convisquin en anàloga relació d'afectivitat, referida a aquests tributs.

Per la seva banda, l'article 24 del Reglament de Funcionament i Règim Intern de l'Oficina, exigeix que aquestes declaracions patrimonials i d'activitats es presentin per mitjans electrònics a través de la seu electrònica de l'Oficina, emplenant el formulari creat a aquest efecte.

Per tal de facilitar el trànsit dels registres que van desaparèixer amb la Llei 16/2016 al registre creat per la mateixa, la disposició transitòria de l'esmentat Reglament va establir que abans de la publicació de la supressió dels registres anteriors, el director o la directora de l'Oficina havia de reclamar a el Parlament de les Illes Balears i a la Direcció General de Transparència de Govern perquè lliuressin a l'Oficina el contingut del Registre de béns i drets patrimonials de càrrecs públics gestionats respectivament per ambdós organismes. I pel que fa a les declaracions corresponents als càrrecs de les administracions insulars i municipals, va disposar que s'introduiran a partir de la informació que constés en els registres de les respectives administracions insulars i municipals que el secretari o la secretària de l'administració corresponent havia de lliurar a l'Oficina.

D'acord amb el que preveu la disposició transitòria del Reglament de Funcionament i Règim Interior, es va dictar la **Resolució de 13 de març de 2019** de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, per la qual es fan efectives la supressió i la integració dels registres a què fa referència la disposició addicional primera de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, i la **Resolució d'1 d'abril de 2019** sobre models de declaració de béns i activitats.

Atès que les declaracions patrimonials i d'activitats únicament poden presentar-se per mitjans electrònics a través d'Internet a la seu electrònica de l'Oficina, omplint el formulari creat a l'efecte, l'Oficina va licitar la programació del **formulari electrònic** consistent en una aplicació informàtica que permetés omplir les declaracions de béns, drets, activitats i interessos dels càrrecs públics subjectes a l'àmbit subjectiu d'actuació de l'Oficina, tant en la presa de possessió com en el de cessament, així com les seves actualitzacions, d'acord amb els camps corresponents als models continguts en la Resolució de 1 d'abril de 2019. L'esmentat formulari es troba operatiu des de mitjans de 2019, i qualsevol declaració d'un càrrec públic es pot visualitzar al portal de Transparència de l'Oficina, per part de qualsevol ciutadà sense necessitat

d'identificació prèvia. Així mateix, s'ha facilitat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears els links informàtics perquè aquestes declaracions també puguin visualitzar-se (tal com exigeix la Llei 16/2016) des dels seus respectius portals de transparència. El mateix procediment està previst per a la resta d'administracions públiques.

Els detalls relatius a la gestió d'aquest Registre s'exposen en l'apartat 6.2.1.

6. ACTIVITAT OPERATIVA

6.1. Instruments de planificació: directrius generals per a 2020

L'article 26 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, disposa que en l'últim trimestre de cada any, el director o directora ha d'aprovar les directrius generals de les actuacions de prevenció i investigació que seran objecte de realització prioritària durant l'any següent, en funció de les àrees de risc i d'atenció prioritària.

Així mateix, l'article 6.2 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, obliga les administracions públiques a publicar els plans i programes anuals i plurianuals en els quals es fixin objectius concrets, així com les activitats, mitjans i temps previst per a la seva consecució. El seu grau de compliment i resultats han de ser objecte d'avaluació i publicació periòdica juntament amb els indicadors de mesura i valoració, en la forma en què es determini per cada Administració competent.

En virtut de l'anterior, mitjançant Instrucció 6/2019, de 30 de desembre de 2019, del director, s'han aprovat les directrius generals d'actuació de l'Oficina per a l'any 2020 el contingut de la qual es pot veure al portal d'internet, i l'esquema és el següent:

1. Principis d'actuació i objectius generals del pla
  - 1.1. missió
  - 1.2. visió
  - 1.3. objectius generals

2. Actuacions relacionades amb l'ètica pública, prevenció i integritat
  - 2.1. En matèria d'integritat
  - 2.2. En matèria de gestió de riscos
  - 2.3. En matèria de comunicació, sensibilització i participació ciutadana
  - 2.4. En matèria de transparència
  - 2.5. En matèria de formació i gestió del coneixement

3. Actuacions relacionades amb investigació i la inspecció

- 3.1. Implantació d'un sistema d>alertes primerenques
- 3.2. Elaboració de guies, així com mètodes d'ajuda informàtics
- 3.3. Investigació de les irregularitats detectades per la Sindicatura de Comptes i altres òrgans de control
- 3.4. Comprovació de l'acompliment de la normativa sobre incompatibilitats
- 3.5. Investigació de les denúncies presentades.
- 3.6. Investigacions que, pel seu interès o rellevància, s'iniciïn en compliment de l'apartat segon de la Instrucció 5/2019.
- 3.7. Col·laboració amb els òrgans judicials, la Fiscalia anticorrupció, les agències tributàries i altres òrgans de control.

4. Actuacions transversals

- 4.1. Relacions institucionals i de col·laboració
- 4.2. Establiment d'un pla d'objectius susceptible de mesurament de les actuacions de l'Oficina.
- 4.3. Desenvolupament reglamentari de la Llei 16/2016.

6.2. Prevenció

6.2.1. Registre de declaracions patrimonials i d'activitats

6.2.1.1. Procés de creació del Registre i publicació de les declaracions

D'acord amb el que indica l'apartat 5.2 anterior, l'Àrea de Prevenció ha dedicat la major part del seu temps a la gestió del Registre de declaracions patrimonials, desenvolupant les següents actuacions:

- Febrer 2019: Obtenció del cens d'administracions públiques incloses en l'àmbit d'actuació de l'Oficina.
- Febrer-març 2019: Requeriments dirigits al Parlament, la Direcció General de Transparència, Consells Insulars i Ajuntaments, perquè remetin les declaracions anteriorment presentades pels seus respectius càrrecs públics.
- Març-maig 2019:
  - Licitació del servei de creació del formulari electrònic per a la presentació de les declaracions dels càrrecs públics per mitjans electrònics a la seu electrònica de l'Oficina, l'enregistrament manual en el citat formulari del contingut de les declaracions inicialment presentades en paper, i la creació del formulari de recerca de les declaracions al portal de Transparència de l'Oficina.

- Incorporació de les dades de cadascuna de les declaracions rebudes (en paper i en format no estructurat) al formulari electrònic creat a l'efecte per donar suport informàtic al Registre.
- Comunicació a cadascun dels càrrecs públics inclosos en l'àmbit subjectiu de la Llei, de la seva incorporació al Registre de Declaracions Patrimonials i d'Activitats, perquè actualitzessin o completessin la informació d'acord amb els camps continguts en el formulari electrònic, inclosa la aportació de l'última declaració tributària corresponent a l'IRPF.
- Juny-juliol 2019: Recepció de les declaracions de presa de possessió i de cessament de càrrecs públics com a conseqüència de la convocatòria d'eleccions locals (RD 209/2019) i autonòmiques (Decrets 2/2019 i 3/2019), el dia 26 de maig de 2019.
- Des d'agost 2019:
  - Resolució de les incidències, consultes i dubtes plantejats en relació amb la utilització del formulari electrònic.
  - Creació d'una eina informàtica per a la gestió i tractament de les declaracions presentades.
  - Procés d'anonimització de les dades corresponents a la ubicació de béns immobles, adreces de correu electrònic, números de telèfon, números de comptes bancaris, el nombre del document nacional d'identitat, la informació de l'estat civil, informació sobre ascendents i descendents, i, en general, tota la resta d'informació que es troba en l'esfera de la més estricta intimitat dels càrrecs públics.
  - Publicació de les declaracions anonimitzades al Portal de transparència de l'Oficina.
  - Introducció de millores en l'operativitat del formulari electrònic. Amb la finalitat de fer més àgil la presentació de les declaracions i els procediments de gestió de la informació s'han anat realitzant millores contínues en l'aplicatiu web i s'ha treballat en el disseny d'una nova versió que guiarà a l'usuari a l'hora de la presentació dels diferents documents a què es troba obligat. La nova versió, que haurà de contractar-se en l'any 2020, també contemplarà l'accés dels diferents ajuntaments a la gestió de la informació dels seus càrrecs públics.

6.2.1.2. *Resum de la informació continguda al Registre*

A 31 de desembre de 2019 s'han presentat un total de 1427 declaracions patrimonials i d'activitats corresponents a la legislatura 2019-2023. Les declaracions existents corresponents a el període 2015-2019 i que s'han rebut de les diferents

administracions puja a 1432, pel que el total de declaracions de béns existents fins a aquesta data ascendeix a 2859 declaracions:

Declaracions Patrimonials i d'Activitats			
	Legislatura 2015-2019	Legislatura 2019-2023	Total
Ajuntaments	930	594	1524
Comunitat Autònoma de les Illes Balears	251	323	574
Consells Insulars (1)	187	404	591
Parlament de les Illes Balears	64	102	170
Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció	-	4	
Total	1432	1427	2859

(1) Inclou el Consell Insular de Formentera, que no figura com a Ajuntament.

El desglossament dels diferents models presentats pels declarants és el següent, corresponent el Model 1 a les declaracions en el moment de la presa de possessió, el Model 2 a les declaracions en el moment de cessament i el Model 3 a les declaracions d'activitats compatibles:

Models				
	1	2	3	Total
Ajuntaments	1206	267	51	1524
Comunitat Autònoma de les Illes Balears	439	126	9	574
Consells Insulars	485	93	13	591
Parlament de les Illes Balears	141	20	5	166
Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció	4	-	-	4
Total	2275	506	78	2859

Durant l'any 2019 s'han fet públiques a través el portal de transparència un total de 427 declaracions de béns. No s'han fet públiques a 31 de desembre de 2019 les declaracions corresponents als Ajuntaments de Balears, que es faran públiques al llarg de 2020 per estar en procés de revisió i anonimització:

Declaracions patrimonials i d'activitats publicades	
Comunitat Autònoma de les Illes Balears	174
Consell Insular / Ajuntament de Formentera	22
Consell Insular de Mallorca	97

Consell Insular de Menorca	37
Consell Insular d'Eivissa	29
Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció	4
Parlament de les Illes Balears	64
Total	427

A més de les declaracions de béns, també consten en el Registre les còpies de les declaracions d'IRPF i de l'Impost de Patrimoni de les persones obligades a presentar aquesta informació tributària. El total d'aquestes declaracions tributàries presentades a 31-12-2019 ascendeix a 1023 declaracions amb la següent distribució:

Declaracions d'IRPF i Patrimoni presentades			
	Del Càrrec Públic	Del cònjuge	Total
Anteriors a 2017	54	1	55
2017	327	1	328
2018	631	9	640
Total	1012	11	1023

Un cop realitzat el procés d'anonimització per garantir la privacitat i seguretat dels declarants, a 31 de desembre de 2019 s'han fet públiques un total de 700 declaracions d'IRPF i Patrimoni, amb la distribució següent:

Declaracions d'IRPF i Patrimoni publicades			
	Del Càrrec Públic	Del cònjuge	Total
2016	6		6
2017	259		259
2018	431	4	435
Total	696	4	700

Un cop transcorregut el termini legalment establert per al compliment de les obligacions de presentació de models i declaracions, s'han realitzat els primers requeriments a aquelles persones que no han complert amb el tràmit de presentació.

En concret s'han realitzat 107 requeriments, amb la següent distribució, en funció de l'administració a la qual pertanyen:

Requeriments	
Consell Insular de Formentera	8
Consell Insular de Mallorca	56
Consell Insular de Menorca	14
Consell Insular d'Eivissa	9
Parlament de les Illes Balears	20
Total	107

Al gener de 2020 s'han realitzat els requeriments als càrrecs pertanyents a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Així mateix, està preparada i pendent d'emissió l'obertura dels corresponents **expedients sancionadors** a aquells càrrecs públics que han incomplert amb alguna de les obligacions previstes en la Llei 16/2016, estant a l'espera, únicament, que des de la Conselleria d'Hisenda s'habiliti la corresponent passarel·la de pagaments a la seu electrònica de l'ATIB, pel pagament de les sancions que imposi l'Oficina.

Finalment, s'han mantingut relacions amb la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) orientades en un doble vessant: d'una banda per donar a conèixer a tots els municipis les funcions de l'Oficina i posar en coneixement dels càrrecs públics quins són els drets, obligacions i responsabilitats inherents al seu càrrec; i d'altra banda **promoure la signatura d'acords** amb ajuntaments per tal d'evitar les duplicitats a què estan subjectes els càrrecs públics locals a l'hora de presentar les seves declaracions patrimonials i de béns, tant a l'ajuntament (obligats per la Llei 7/1985) com davant l'Oficina (obligats per la Llei 16/2016), unint d'aquesta manera en un sol registre totes les declaracions i evitant tasques duplicades de les diferents administracions, tant a l'hora de mantenir el registre com en la publicació d'aquestes declaracions a través d'un únic portal de transparència.

6.3. Investigació

6.3.1. Explicació del procediment d'investigació i inspecció

El procediment d'investigació de denúncies es troba regulat en la secció 3a del capítol V, Activitats de prevenció, investigació i lluita contra la corrupció, del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina.

Les actuacions de l'Oficina s'iniciaran d'ofici, per acord de director o la directora, i ha d'incloure la descripció circumstanciada dels fets coneguts i les persones implicades, sempre que puguin ser identificades prèvia determinació de la versemblança.

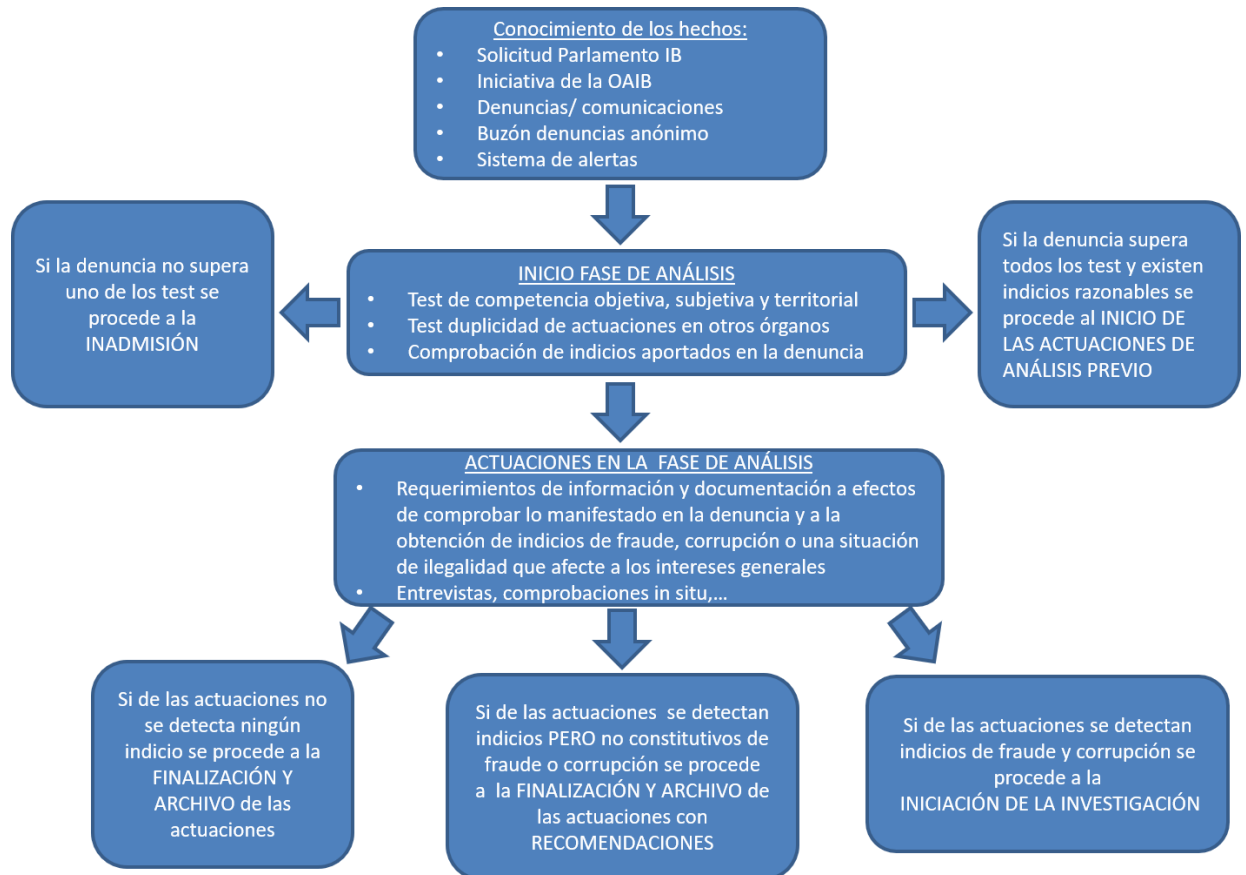

En aquestes actuacions es realitza primerament el que s'anomena "Anàlisi Prèvia de Versemblança", que són actuacions prèvies a l'adopció de l'acord d'inici de les actuacions d'investigació, la qual cosa donaria lloc a l'inici de la "Fase d'Investigació", o d'arxiu si no s'aprecien indicis d'irregularitat. Aquestes primeres actuacions indagatòries, en relació amb els fets posats en coneixement o en relació amb les actuacions incoades d'ofici, representen, quantitativament, una de les principals funcions de l'Àrea d'Investigació i Inspecció.

A continuació s'introdueix un diagrama de fluxos que permet apreciar d'una forma visual l'estructura bàsica de procediment de tramitació de l'expedient en fase **d'anàlisi prèvia de versemblança**:

DIAGRAMA DE FLUXOS A LA FASE D'ANÀLISI PREVI DE VERSEMBLANÇA

Pel que fa a les **actuacions d'investigació**, aquestes tenen per objecte constatar i documentar fets concrets d'ús o destinació irregular de fons públics o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic, així com de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret. Així mateix, correspon a l'Oficina investigar els actes o les omissions que poguessin ser constitutius d'infracció administrativa o disciplinària i, en funció dels resultats de la investigació, instar la incoació dels procediments que corresponguin per depurar les possibles responsabilitats.

Com s'ha dit, les actuacions d'investigació s'inicien per acord de director de l'Oficina, a partir del qual i durant el termini de 6 mesos, ampliable per 3 mesos més, es realitzen les actuacions investigadores corresponents. Un cop constatats els fets investigats, el director de l'Oficina finalitza les actuacions mitjançant l'informe raonat amb les conclusions de les investigacions.

De l'informe raonat, en els termes que preveu l'article 16.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, podran derivar les següents actuacions:

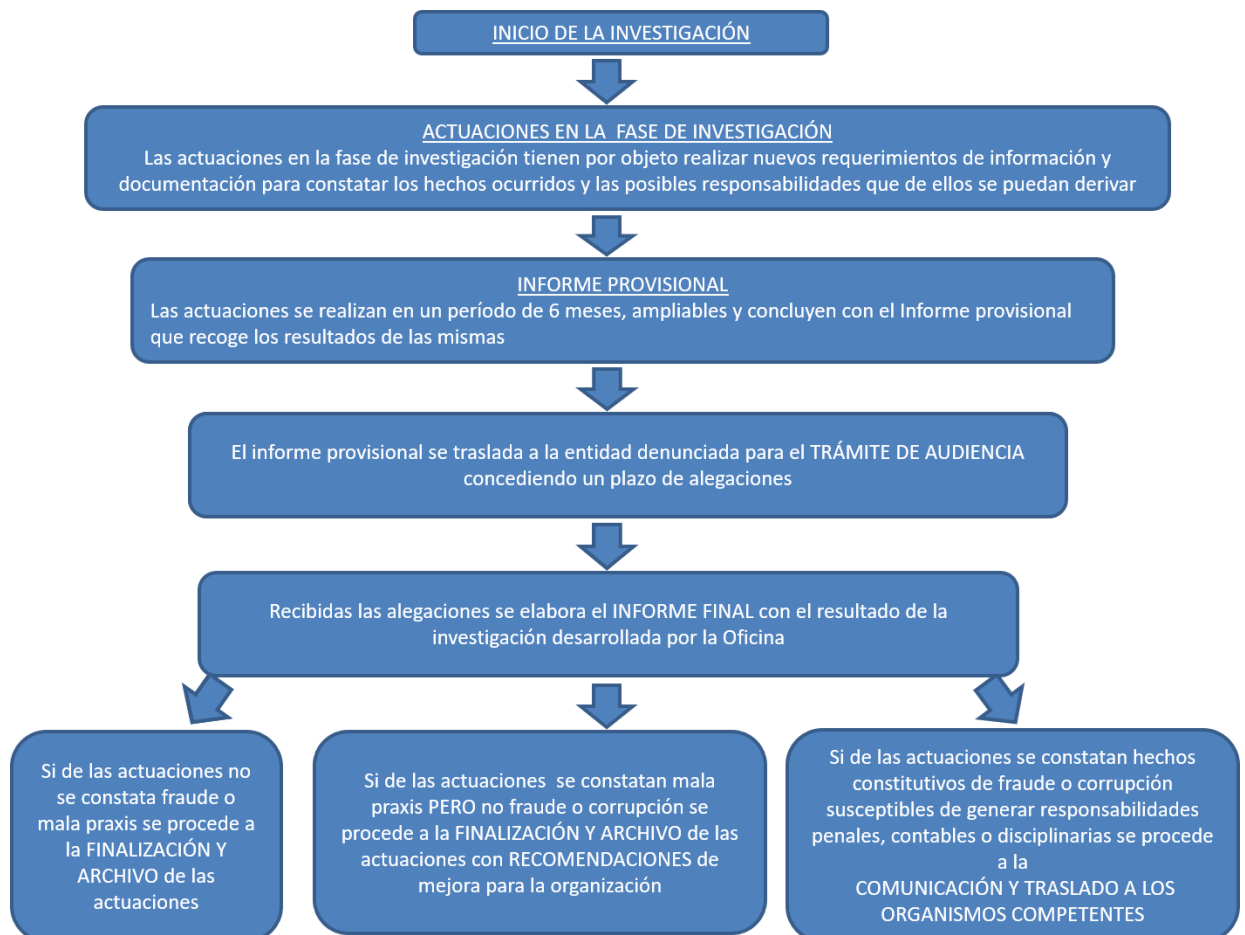
C/. Alfons el Magnànim, 29, 2^a-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

- a. La interposició d'una denúncia davant l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal.
- b. La comunicació a l'autoritat administrativa competent perquè iniciï els procediments administratius sancionadors, disciplinaris o de qualsevol naturalesa que corresponguin.
- c. L'inici de procediment sancionador, si la competència és de l'Oficina.
- d. La comunicació al Tribunal de Comptes i a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, en el cas que s'apreciïn indicis de responsabilitat comptable.
- e. L'arxiu de l'expedient.

A continuació s'introdueix un diagrama de fluxos que permet apreciar d'una forma visual l'estructura bàsica de la tramitació de l'expedient en fase d'investigació:

DIAGRAMA DE FLUXOS A LA FASE D'INVESTIGACIÓ I INSPECCIÓ

Les fases d'anàlisi previ i investigació es regeixen pels criteris d'eficàcia i eficiència, confidencialitat i responsabilitat en la gestió. En les dues fases del procediment es podran exercir les potestats a què es refereix l'article 10 de la Llei 16/2016, de 9 de

desembre, de creació de l'Oficina (Personar-se en qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre afecte a un servei públic per a sol·licitar informació, fer comprovacions in situ i examinar els documents, els expedients, els llibres, els registres, la comptabilitat i les bases de dades, sigui quin sigui el suport en què estiguin registrats, així com els equips físics i lògics utilitzats, acreditant la condició d'autoritat o agent de l'Oficina, realitzar les entrevistes personals que s'estimin convenientes, tant a la dependència administrativa corresponent com a la seu de l'Oficina, accedir, si així ho permet la legislació vigent, a la informació de comptes bancaris en què s'hagin pogut fer pagaments o disposicions de fons relacionats amb procediments d'adjudicació de contractes públics o d'atorgament d'ajuts o subvencions públiques, per mitjà del requeriment oportú, determinar, a l'efecte de garantir la indemnitat de les dades que es puguin recollir, que es facin còpies autèntiques dels documents obtinguts, sigui quin sigui el suport en què es trobin emmagatzemades, etc.).

En el marc del deure de col·laboració previst expressament en l'article 8 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, en el cas que el personal al servei de les entitats públiques de les Illes Balears, els càrrecs públics i els particulars inclosos en l'àmbit d'actuació de l'oficina que impedeixin o dificultin l'exercici de les funcions d'aquesta oficina o que es neguin a facilitar-li els informes, documents o expedients que els siguin requerits, podran incórrer en les responsabilitats que la legislació vigent estableix.

6.3.2. Denúncies rebudes el 2019.

Durant 2019 s'han rebut un total de 50 informacions, alertes o denúncies, tant formals com informals.

a) Classificació segons tipologia dels denunciants:

Denúncies presentades segons la tipologia o naturalesa del denunciant:

Tipologia dels denunciants	2019	% sobre el total
Particular	27	54%
Anònima	14	28%
Funcionari	6	12%
Polític/ Grup polític	2	4%
Socis	1	2%
Total general	50	100%

b) Tipologia dels ens denunciats:

En relació amb les entitats o institucions afectades per les informacions, alertes o denúncies rebudes:

Àmbit subjectiu	2019	% sobre el total
Corporacions locals	16	32%
Entitats Públiques	12	24%
Consells Insulars	8	16%
Govern CAIB	5	10%
Empreses y Entitats privades	3	6%
Parlament Illes Balears	3	6%
Administració Judicial	1	2%
Delegació del Govern	1	2%
Govern CAIB y entitats públiques	1	2%
Total general	50	100%

c) Matèries de les denúncies rebudes:

Les matèries sobre les quals han versat les informacions, alertes o denúncies rebudes, són les següents:

Àmbit material	2019	% sobre el total
Funció pública	10	20%
Prevaricació urbanística	8	16%
Conflicte d'interessos	5	10%
Convenis/ Subvencions	5	10%
Enriquiment il·lícit	4	8%
Contractació	3	6%
Incompatibilitat alts càrrecs	3	6%
Prevaricació	3	6%
Tràfic influències	3	6%
Tracte de favor	2	4%
Incompliment Codi Ètic	2	4%
Administració deslleial	1	2%
Custòdia documentació	1	2%

Àmbit material	2019	% sobre el total
Total general	50	100%

6.3.2.1. Expedients oberts durant 2019

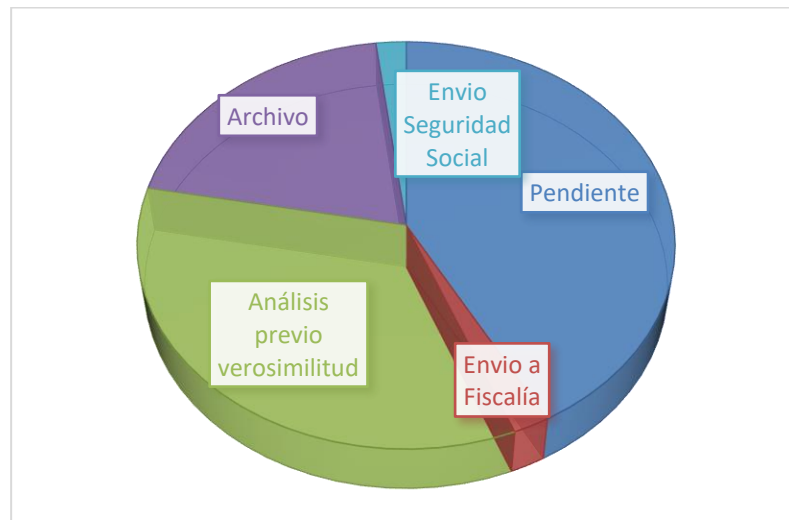
Durant l'exercici 2019 s'han obert un total de 50 expedients a l'Oficina. D'aquests 50 expedients, han estat arxivats 10; 2 expedients han acabat en informe raonat i 17 estan en fase d'anàlisi prèvia de versemblança. Així, s'han obert 29 expedients (58%) de les 50 comunicacions rebudes per l'Oficina durant l'exercici 2019:

Situació denúncies 2019	Número	% sobre el total
Arxiu	10	20%
Informe raonat	2	4%
Anàlisi previ de versemblança	17	34%
Denúncies pendents d'anàlisi previ	21	42%

L'estat de tramitació dels expedients és el que es mostra en la següent taula:

Situació dels expedients	2019	% sobre el total
Pendent	21	42%
Enviat a Fiscalia	1	2%
Anàlisi previ versemblança	17	34%
Arxiu	10	20%
Enviament Seguretat Social	1	2%
Total general	50	100%

Gràfic 1. Estat de Situació dels expedients d'anàlisi i investigació:

6.3.2.2. Diligències d'investigació practicades en 2019

Les actuacions d'investigació realitzades en l'ús de les funcions atribuïdes per la normativa reguladora i en compliment dels objectius que van servir per determinar la creació de l'Oficina, comprenen les següents diligències o activitats:

- Requeriments documentals a administracions públiques autonòmiques i locals, persones i entitats públiques o privades
- Entrevistes personals en la dependència administrativa com a la seu de l'Oficina
- Sol·licituds d'informació i consultes de bases de dades en registres públics
- Comprovacions in situ / visites d'inspecció

La realització d'aquestes actuacions està subjecta als principis d'integritat, objectivitat, neutralitat, imparcialitat i confidencialitat, i també als criteris d'eficàcia, eficiència i economia en el compliment dels objectius i finalitats públics. Les actuacions de l'Oficina es duen a terme assegurant en tot cas la reserva màxima per evitar perjudicis a la persona o l'entitat investigada, a les persones denunciants i a les entrevistades, amb motiu de les funcions d'investigació i inspecció; i també per a la salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es pugui iniciar a continuació.

La conseqüència és l'examen de manera regular dels procediments i protocols de funcionament intern en les actuacions d'investigació, especialment aquells tràmits que puguin agilitzar les actuacions d'investigació, amb especial atenció a la seguretat i confidencialitat en l'ús de la informació.

De l'examen dels fets denunciats i amb la informació aportada o obtinguda per les diverses diligències, s'ha de poder concloure si existeixen possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics, així com les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

Durant 2019, s'han realitzat les següents actuacions:

Àmbit material	2019
Requeriments d'informació i documentals	50
Entrevistes personals	22
Comprovacions in situ	1
Consultes bases de dades	100
Total	173

a) Requeriments documentals a administracions públiques autonòmiques i locals, persones i entitats públiques o privades

Els requeriments d'informació i de documentació són, a més de les mateixes denúncies, la principal font d'informació de l'activitat investigadora i inspectora. L'article 10 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, preveu que l'Oficina, en l'exercici de les funcions d'investigació i inspecció, pugui accedir a qualsevol informació que es trobi en poder dels òrgans, els organismes públics o les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, inclosos en el seu àmbit d'actuació. En el cas dels particulars, les potestats d'inspecció es limitaran a les activitats relacionades amb els contractes, els ajuts o les subvencions públiques atorgades. En tot cas, l'accés a la informació ha d'estar justificat, s'ha de motivar la relació amb l'activitat investigada i s'ha de deixar constància en l'expedient.

Els requeriments d'informació i documentació efectuats en 2019 han estat els següents:

Àmbit material	2019
Alts càrrecs de Govern de la CAIB	19
Conselleries de la Generalitat CAIB	8
Corporacions Locals	4
Consell Insular de Mallorca (CIM)	4
Entitats dependents de l'CIM	3
Entitats dependents de Govern de la CAIB	2
Jutjats del Contenciós-Administratiu	2
Fundació cultural sense ànim de lucre	2

INE	2
CIE	1
Àrea prevenció OAIB	1
UIB	1
Associacions privades (clúster)	1
Total general	50

Cal tenir en compte que la Llei 16/2016 imposa a les administracions i els ens públics inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei el deure d'auxiliar amb celeritat i diligència a l'Oficina en l'exercici de les funcions que li corresponen i li comunicar, de manera immediata, qualsevol informació de què disposin relativa a fets el coneixement dels quals sigui competència de l'Oficina. A més, el deure de col·laboració amb l'Oficina afecta també a les persones físiques o jurídiques privades incloses en l'àmbit d'aplicació de la seva llei. El termini que ordinàriament es concedeix per respondre als requeriments és de 10 dies comptats a partir de l'endemà de la notificació del requeriment.

Totes les entitats i persones a les que se'ls ha realitzat requeriments d'informació durant l'any 2019 han donat resposta a les informacions sol·licitades. Puntualment s'han admès sol·licituds d'ampliació de termini per aportar la documentació requerida, degudament motivades.

b) Entrevistes personals a la dependència administrativa com a la seu de l'Oficina

Les entrevistes permeten contextualitzar els fets examinats i determinar primers indicis de versemblança dels fets que són objecte d'investigació. L'article 10 de la llei preveu la possibilitat que l'Oficina convoqui entrevistes personals a tota persona que pugui proporcionar informació rellevant en relació amb els fets objecte de les actuacions d'investigació. A més de les visites inicials realitzades amb els denunciants per a la interposició de denúncies (en el cas que el denunciant s'hagi personat a la seu de l'oficina), l'Oficina ha realitzat un total de 21 entrevistes personals addicionals amb els denunciants que s'han estimat convenients, al considerar necessària l'aportació de més informació o documentació.

c) Sol·licituds d'informació i consultes de bases de dades en registres públics

Des de l'Oficina s'ha sol·licitat l'accés a les següents dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

- A002 - Informe de vida laboral d'empreses.
- A004 - Informe situació actual del treballador.
- A006 - Informe de vida laboral últims 12 mesos.

L'Oficina durant l'any 2019 ha sol·licitat dades a través d'aquesta plataforma a dos expedients.

L'Oficina també disposa de l'accés a les bases de dades de la Direcció General de Cadastre, per tenir accés a l'aplicació VALORA així com a la informació cadastral protegida a través de la seu electrònica del Cadastre.

L'Oficina compta també amb l'accés a les dades del Registre Mercantil mitjançant l'aplicació AXESOR.

d) Visites d'inspecció

L'article 10 de la Llei permet personar-se en qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre afecte a un servei públic per a sol·licitar informació, fer comprovacions in situ i examinar els documents, els expedients, els llibres, els registres, la comptabilitat i les bases de dades, sigui quin sigui el suport en què estiguin registrats, així com els equips físics i logístics utilitzats, acreditant la condició d'autoritat o agent de l'Oficina

Les visites d'inspecció, regulades a l'article 44 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina, les efectuen els funcionaris que tenen encomanades les funcions d'anàlisi i investigació i permeten comprovar in situ la realitat material dels fets objecte d'investigació.

Durant l'any 2019 s'ha realitzat una única visita d'inspecció, programada i en el curs d'actuacions de col·laboració institucional.

Amb anterioritat a l'emissió dels informes i comunicacions relatius a aquelles actuacions concloses durant l'any 2019 en les quals s'ha determinat la possible implicació individual en fets que són objecte d'investigació d'una persona en els termes que estableix l'article 12 de la Llei, l'Oficina ha enviat una comunicació a 2 persones implicades perquè poguessin conèixer els fets i deixar constància del seu parer concedint el tràmit d'audiència. Aquestes comunicacions també han estat remeses a les persones responsables de la institució, òrgan o entitat de la qual depenen o presten serveis.

Finalment, a la taula següent es resumeixen les **hores que l'àrea d'investigació s'ha dedicat als diferents expedients** que han estat analitzats durant l'exercici 2019, en cadascuna de les fases del procediment d'investigació i inspecció:

Actuació	Número d'hores	% sobre el total
Interposició de la denúncia	104	9%
Entrevistes posteriors denúncia	59	5%
APV *	672	58%
requeriments	71	6%
RES APV **	128	11%
Informe proposta	40	3%
Informe raonat	65	6%
Recomanacions	16	1%
TOTAL hores per expedient	1155	100%

* APV: Fase d'anàlisi prèvia de versemblança

** RES APV: Resolució de l'anàlisi prèvia de versemblança i proposta d'arxiu o d'investigació

6.3.2.3. Resum de les actuacions d'investigació concloses

S'inclou a continuació una breu ressenya de l'objecte i la finalitat de les actuacions d'investigació concloses durant el 2019⁴.

Les actuacions que a continuació s'exposen han finalitzat amb l'informe raonat i / o les comunicacions a les autoritats administratives i/o judicials competents o amb les resolucions d'arxiu per part del Director.

Entre les actuacions concloses en 2019, cal afegir unes altres 4 que s'han interromput a l'existir un procediment o diligències d'investigació iniciades per un òrgan jurisdiccional o el ministeri fiscal per fets que constitueixen al mateix temps l'objecte d'actuacions d'investigació de l'Oficina.

a) Direcció General de Consum. Govern CAIB.

Com a conseqüència d'una denúncia, s'han examinat presumptes irregularitats relacionades amb l'escàs / reduït import de les sancions imposades a una empresa

---

⁴ No es fa pública cap informació que faciliti la identificació de persones físiques, ni tampoc s'indica de manera individualitzada el resultat de la investigació per evitar possibles perjudicis a les persones implicades i com a salvaguarda dels eventuais procediments administratius i judicials que es puguin iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions. Per contra, ja que no cal aplicar cap mesura preventiva en els supòsits d'arxiu de les actuacions, si es publiquen el resultat de la investigació, el fet investigat i l'entitat afectada.

privada, per un possible tracte de favor. Aquestes actuacions han finalitzat amb una resolució d'arxiu per falta d'acreditació dels fets denunciats, després d'haver efectuat l'anàlisi exhaustiva dels expedients sancionadors. No obstant això, s'han efectuat algunes recomanacions per a la millora dels procediments sancionadors en l'esmentada Direcció General.

b) Ajuntament de Petra

A conseqüència d'una denúncia, s'han examinat dos fets relacionats amb l'Ajuntament de Petra. D'una banda, un possible tracte de favor en relació amb un expedient de disciplina urbanística i la possible responsabilitat incorregut durant la instrucció del procediment sancionador i de restabliment de la legalitat. En concret, en la tramitació de l'expedient de disciplina urbanística les actuacions que es van dur a terme van consistir en donar el temps necessari perquè es poguessin legalitzar unes obres que es van realitzar sense llicència i no podrien legalitzar al no tenir una superfície mínima per a la implantació de l'ús d'habitatge. Durant aquesta inacció per part del consistori, el propietari va anar adquirint les finques adjacents fins a la superfície exigida per a l'ús d'habitatge, permetent després la seva legalització; i d'altra banda, han estat objecte d'examen les presumptes irregularitats relacionades per la deixadesa de funcions per part de la Corporació al no procedir amb la no obertura d'expedient de disciplina urbanística per unes obres realitzades en el mateix municipi que no disposaven de la llicència corresponent.

c) Sindicatura de Comptes de les Illes Balears

Amb motiu d'una denúncia s'ha examinat l'incompliment del deure d'abstenció per part d'un membre de l'entitat. Aquestes actuacions han finalitzat amb resolució d'arxiu, si bé amb recomanació dirigida a la Sindicatura perquè revisi els protocols d'adscripció dels síndics i la resta de personal, en les àrees en què s'organitza, i que vigili possibles situacions de conflictes d'interès.

d) Consell Insular de Mallorca

Arran d'una denúncia, s'ha investigat la possible irregularitat al comptabilitzar hores extraordinàries, en un sector concret de treballadors, com a complement de productivitat incidental en contingències comunes, i, al no comptabilitzar tampoc la cotització addicional d'aquestes hores extraordinàries. Aquesta situació pot provocar

que en cas d'incapacitat per contingències comunes, la base de cotització estigui incrementada de manera injustificada.

Així mateix, cal assenyalar que l'Oficina ha **arxivat** denúncies sobre diferents fets per falta de competència subjectiva i objectiva per conèixer dels mateixos, per no ser atribuïbles a subjectes ni actuacions inclosos en l'àmbit d'actuació de l'Oficina definit en l'article 2 de la Llei 16/2016 de 9 de desembre, de creació de l'Oficina.

6.3.3. Sistema d'alertes primerenques

En els últims anys s'ha produït una transició progressiva des de l'anomenada "era de la informació", en la que l'important era a tenir accés a com més informació fos possible, a la "era del coneixement", en què el que compta és ser capaç de discernir, assimilar aquesta informació i extreure conclusions senzilles i útils.

En l'àmbit en el qual va a desenvolupar el seu treball l'Oficina, es compta amb un extraordinari volum d'informació en múltiples nivells de l'administració pública. L'enorme volum dels pressupostos de totes i cadascuna de les administracions, organismes, entitats i empreses públiques que conformen el seu àmbit subjectiu d'actuació, es fa efectiu a través d'innombrables procediments que canalitzen la realització de la despesa i de l'ingrés, cadascun dels generadors d'ítems d'informació que ha de ser processada (procediments de contractació per a despeses corrents i d'inversió, procediments de contractació de personal i de retribucions, procediments de concessió d'ajudes i subvencions públiques, procediments d'endeutament públic, procediments d'obtenció d'ingressos públics, etc.).

En la immensa majoria de les ocasions, la corrupció passa per davant dels òrgans i institucions tradicionals de control sota l'aparença de la legalitat formal dels actes i procediments. Per la seva banda, la Fiscalia, els jutjats i tribunals actuen, però no tots els fets de corrupció arriben a ser denunciats, i quan arriben, no totes les denúncies presentades prosperen en el curs de les actuacions judicials. En algunes ocasions per falta de mitjans, fins i tot de vegades sota el risc de col·lapse; en altres ocasions per la complexitat dels procediments administratius que s'investiguen i el volum de la documentació que es maneja que impedeix arribar a conclusions que permeten l'obertura del judici oral. A més, la justícia actua únicament amb caràcter punitiu (no preventiu), i les causes s'instrueixen i resolten, d'acord amb la nostra legislació processal penal, molts anys després de la comissió dels fets: els testimonis no es recorden del que havia passat, la traçabilitat de la documentació és complexa i els

defraudadors tenen el temps suficient per protegir i blindar els diners que escapen de les arques públiques a les mans corruptes.

Per tant, la detecció de "possibles casos d'ús o de destinació fraudulents de fons públics o qualsevol aprofitament il·lícit, derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o l'ús particular d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic" (com marca el text de la Llei 16/2016, de 9 de desembre), no pot basar-se en procediments o sistemes ja utilitzats per altres òrgans de control, interns i externs, administratius o judicials, de l'activitat pública, política i administrativa.

Per contra, per treballar tot aquest volum d'informació de forma eficaç i eficient, amb la finalitat de detectar males pràctiques (en el sentit més ampli) és necessària una eina que:

- D'una banda, agrupi les dades en funció de diferents criteris útils per al controlador.
- I, d'altra banda, permeti seleccionar col·lectius específics en funció d'operadors lògics, bé per omissió, bé segons les necessitats del controlador.

Una eina informàtica que aglutina aquests dos enfocaments és el sistema d'alertes a què es refereix el títol II de la Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Comunitat Valenciana, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

Des del punt de vista informàtic, es tracta d'un sistema que, mitjançant eines d'anàlisi de dades, persegueix la detecció d'irregularitats i males pràctiques administratives a partir de les dades produïdes per la gestió dels procediments administratius. Aquestes dades seran obtingudes de les bases de dades que emmagatzemen la informació de les aplicacions informàtiques de gestió, i per a la seva anàlisi s'utilitzaran també dades procedents de fonts externes.

Per poder detectar aquestes situacions anòmales, cal identificar una sèrie d'indicadors. Aquests indicadors s'emmarquen en diferents "àrees de risc" definides prèviament, sobre les quals s'efectuaran controls utilitzant les eines d'anàlisi de dades. Es tracta d'implementar en una eina informàtica, els mecanismes necessaris per donar resposta a un conjunt de preguntes que es formularan per identificar les males pràctiques i irregularitats.

En aquest projecte han participat, a més de la Generalitat Valenciana (que el lidera i impulsa) altres administracions públiques i, entre elles, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, a l'àrea de risc relativa als ingressos públics.

Tal com indiquen les directrius generals de l'Oficina per a l'any 2020, una de les actuacions prioritàries és implantar aquest sistema d'alertes per a la detecció primerenca d'irregularitats i males pràctiques mitjançant el desenvolupament d'eines capaces d'analitzar l'actuació administrativa conforme aquesta es produeix, amb la doble finalitat d'investigar possibles casos de frau o corrupció, i alhora difondre una cultura ètica i de compliment entre els empleats públics i les persones o empreses que es relacionen amb l'administració.

L'objectiu és que el sistema d'alertes compti amb un procediment automatitzat de detecció de possibles irregularitats i males pràctiques que es complementarà amb una eina d'anàlisi dinàmica de dades. Les alertes o indicis que siguin obtinguts a partir de la utilització de sistema, es consideraran com a "entrades" per a l'inici d'actuacions inspectores, de manera similar al que passa amb les denúncies.

6.3.4. Bústia de denúncies anònimes.

El Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, indica en el seu article 30 que aquesta habilitarà un formulari, a la seu electrònica, per facilitar la presentació de les denúncies i que aquestes siguin accessibles a tota la ciutadania de les Illes Balears; que les persones que presentin denúncies a través del formulari, han d'obtenir un justificant d'entrada en el Registre General electrònic; i que les autoritats, els empleats públics i altres persones a què es refereix l'article 14.4 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, únicament podran presentar denúncies o alertes per mitjà d'aquest formulari. I afegeix finalment que mitjançant una resolució de director o la directora es pot crear una bústia de denúncies o alertes anònimes que funcioni com a canal telemàtic segur per a la presentació de denúncies o alertes dirigides a l'Oficina.

En compliment de l'esmentat mandat per Resolució de 14 de desembre de 2018 va acordar crear la Bústia de Denúncies de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, i regular el seu funcionament i condicions d'ús.

Per a la posada en marxa de la mateixa es va signar un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona el 28 de gener de 2019, per tal d'aprofitar els coneixements tècnics, operatius i organitzatius de l'Ajuntament en la seva Bústia Ètica i de Bon Govern, que porta implantat diversos anys en la seva Oficina de Transparència i Bones Pràctiques.

6.3.5. Auditoria del deute

Finalment, la Comissió Parlamentària No Permanent Sobre l'Auditoria del Deute, en sessió tinguda el 14 de desembre de 2018 va aprovar les orientacions, objectius i requisits de l'encàrrec a l'Oficina Anticorrupció per a la contractació d'una consultora especialitzada en auditories ciutadanes del deute i les polítiques públiques.

En base a aquesta aprovació va acordar remetre a l'Oficina el document presentat pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears, "Orientacions, objectius i requisits per a la realització de l'auditoria del deute i les polítiques públiques de les Illes Balears", aprovat per l'esmentada comissió, en el punt 1.3 Metodologia del Pla de Treball, s'insta a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears a **encarregar una auditoria del deute i les polítiques públiques que permeti aportar transparència a les finances públiques, dirimir responsabilitats en el procés d'endeutament, avaluar l'eficàcia i l'eficiència de les polítiques públiques i establir els marcs necessaris per garantir una gestió de les finances públiques a el servei de la majoria social.**

L'esmentat document indica que el primer pas en el procés d'auditoria ha de consistir en una **anàlisi general del procés d'endeutament** que permeti extreure unes primeres conclusions així com aprofundir en les investigacions d'auditoria en el futur. Aquest procés ha de tenir com a objectiu la descripció dels següents elements:

1. L'evolució del deute públic.
2. Les causes generals del seu increment (evolució de les despeses i dels ingressos).
3. Alternatives a el procés d'endeutament:
  - Possibles despeses supèrflues
  - Potencials increments tributaris i millores en el finançament
  - Estructura productiva i la seva influència en el finançament del dèficit públic
  - Sistema de finançament autonòmic i els seus efectes en els ingressos de la CAIB
4. Entitats creditors de la CAIB i de les entitats dependents, incloent l'Estat espanyol.
5. Condicions dels préstecs: tipus d'interès, format de les amortitzacions, requisits per a l'obtenció de préstecs.
6. Costos i beneficis socials de l'endeutament.
7. Possibilitats de devolució.

Finalment, s'indica en el document que aquesta investigació seria complementària de la realitzada per la Sindicatura de Comptes i plasmada en l' "Informe relatiu a determinats aspectes de l'endeutament de la CAIB a 31-12-2016", i hauria de

contemplar aquells aspectes que la Sindicatura no ha considerat. Concretament, no s'investiguen amb suficient detall l'evolució dels ingressos ni de les despeses, cosa que cal fer amb especial atenció a les decisions polítiques que intervenen i que caldria comparar amb el que ha passat en altres comunitats autònomes. En aquest sentit, va quedar exclòs de l'anàlisi allò que la pròpia Sindicatura va reconèixer fora de les seves capacitats actuals: una anàlisi dels efectes de les polítiques públiques sobre la ciutadania de les Illes en el període esmentat, especialment en relació amb el que ha passat en altres comunitats autònomes i amb les alternatives existents.

Finalment, s'indica en aquest document que a partir d'aquesta auditoria general del deute seria possible satisfer els requisits necessaris per iniciar les investigacions d'un procés d'auditoria més detallat.

Per tal de procedir a planificar l'encàrrec realitzat per la Comissió no permanent sobre l'auditoria del deute i dividir tot el procés en diferents fases, s'han establert uns primers contactes amb entitats públiques i privades que poguessin aportar experiència amb caràcter previ a la contractació encomanada. Així, s'ha contactat amb:

- La Subdirecció General d'Estudis i Coordinació de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.
- La Subdirecció General d'Estudis Financers Autònoms de la Secretaria General de Finançament Autonòmic i Local.
- La direcció de comptabilitat de l'Ajuntament de Madrid.
- Fundació per a la Formació i Investigació en Auditoria del Sector Públic.
- La Plataforma d'Auditoria Ciutadana del Deute.

Després d'aquestes actuacions, l'Oficina presentarà durant el primer semestre del 2020 els resultats de la feina encomanada.